

Europa ville fremprovokere en stærk reaktion i den europæiske offentlighed«, og man opfordrede derfor Det nordatlantiske Råd til »hurtigt at konsultere om offensive kemiske våbens rolle i NATOs strategi«. Hvad der eventuelt er kommet ud af disse konsultationer vides ikke. Det har imidlertid ikke standset den amerikanske regerings planer om produktion af binærvåben og overførsel af disse til Europa.

1.E. Sovjets politik

Det er uvist, om der i øjeblikket produceres kemiske våben i Sovjet. Således hedder det i en rapport om kemiske våben fra den militære komité under Den nordatlantiske Forsamling, at »tidligere forsvarsminister Brown afgav vidneudsagn om, at der »ikke findes noget særligt overslag« over de sovjetiske lagre af kemiske våben. Mens det påstås, at Sovjetunionen har indladt sig i en massiv opbygning af kemiske krigsmidler, er der ikke noget virkeligt bevis tilgængeligt i den uklassificerede litteratur, som foregiver at vise, at Sovjetunionen har produceret nogen som helst kemiske våben siden 1970.«

Såfremt dette er sandt, har Sovjetunionen altså frivilligt undladt at producere kemiske våben, siden USA holdt op med det i 1969, da Nixon beordrede et stop.

Som ovenfor nævnt har Sovjetunionen i forhandlingerne om et totalt forbud mod kemiske våben indvilliget i, at der skal gennemføres en systematisk international inspektion til sikring af forbuddets overholdelse.

Officielle amerikanske kilder hævder, at Sovjet siden 1970 har forøget sine lagre gennem nyproduktion, men kildematerialet er meget spinkelt, ligesom det også er uklart, i hvilket omfang sovjetiske kemiske våben er stationeret i de østeuropæiske lande. Se herom Julian Perry Robinsons før-omtalte artikel i SIPRI Yearbook 1984.

Sovjetunionen har også undertegnet Genèveprotokollen, men med forbehold (forbeholder sig adgang til gengældelse). Se bilag 2.

1.F. Den danske politik: det fuldstændige hykleri

Det officielle grundlag for Danmarks politik er følgende:

- a. Danmark underskrev – uden forbehold – allerede i 1925 Genèveprotokollen og har således forpligtet sig til under ingen omstændigheder at bruge kemiske våben. Danmark har desuden forpligtet sig til at »udøve enhver anstrengelse«

med henblik på at få andre stater til at overholde forbuddet.

- b. I folketingets dagsorden af 3. maj 1984 pålægger folketinget regeringen at støtte et internationalt forbud mod produktion, oplagring og anvendelse af kemiske og bakteriologiske våben.
- c. I direkte modstrid med litra a har Danmark imidlertid tiltrådt en NATO-strategi, der tillader brugen af kemiske våben i gengældelsesøjemed. Danmark har her taget medansvar for et militært samarbejde, hvori Danmark indgår, samtidig med at deltagelsen i dette militære samarbejde indebærer en klar overtrædelse af Danmarks folkeretlige forpligtelser.
- d. Hertil kommer, at forsvarsminister Engell den 23. juli 1984 i et svar på et skriftligt spørgsmål har oplyst, at »regeringens politik med hensyn til stationering af kemiske våben på dansk territorium ganske svarer til den gældende politik vedrørende stationering af atomvåben.« (Se svaret på spørgsmål S 810, Folketingstidende 1983–84, 2. samling, forhandlingerne sp. 7880).

Da det jo desværre endnu ikke er lykkedes at sikre Danmarks atomvåbenfrihed i krise- og krigstid, indebærer dette svar, at regeringen forbeholder sig adgang til at modtage kemiske våben på dansk jord.

Den 3. august 1984 uddybede forsvarsministeren dette i et svar på et nyt spørgsmål:

»Jeg ser ikke nogen uoverensstemmelse mellem det forhold, at Danmark under ingen omstændigheder vil kunne anvende kemiske våben, og det forhold, at Danmark ikke på forhånd har afskrevet sig muligheden af i en kritisk situation at tillade alliancepartnere at indføre kemiske våben på dansk territorium som en afskrækkende foranstaltning.« (Se svaret på spørgsmål S 848, Folketingstidende 1983–84, 2. samling, forhandlingerne sp. 7931).

Men et våben kan jo kun have en afskrækkende virkning, hvis der er vilje til at bruge det (eller i hvert fald hos modparten er tro på, at denne vilje er til stede). Denne vilje markeres jo netop ved at anvende udtrykket »afskrækkende foranstaltning«.

Herefter blev ministeren spurgt, hvorledes kemiske våben, der stationeres på dansk jord, men som jo under ingen omstændigheder må bruges, kan have afskrækkende virkning.

Ministeren var nu så trængt af sine selvmødsigende besvarelser, at han nøjedes med arrogant at erklære sin manglende lyst til at diskutere »de hypotetiske situationer, som spørgeren er inde på.« (Besvarelse af 17. august 1984 på spørgsmål S 910,